

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
3959–3961-10

meddelad i Stockholm den 10 oktober 2011

KLAGANDE

AA

Ombud: Advokat Thomas Johanson
Legare Advokatbyrå AB
Box 19080
104 32 Stockholm

MOTPART

Vård- och omsorgsnämnden i Sala kommun
Box 304
733 25 Sala

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms dom den 28 maj 2010 i mål nr 1210-10, 1211-10 och 1212-10, se bilaga

SAKEN

Stöd och service till vissa funktionshindrade

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen upphäver kammarrättens dom och fastställer det slut länsrättens dom innehåller.

Dok.Id 110970

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

YRKANDEN M.M.

AA yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen fastställer länsrättens dom och anför bl.a. följande. I det schablonbelopp som regeringen fastställer årligen ingår inte sjuklön till den ordinarie assistenten vid dennes sjukdom. Schablonersättningen täcker däremot kostnaden för vikarien. Av rättsfallet RÅ 2009 ref. 104 framgår att sjuklönen och därmed sammanhängande kostnader är sådana merkostnader för vilka den enskilde har rätt till ersättning från kommunen.

Vård- och omsorgsnämnden i Sala kommun bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. Kommunen kan inte rutinmässigt täcka kostnader vid ordinarie assistents sjukdom. I stället ska merkostnaderna räknas fram genom att periodens totala assistansersättning minskas med periodens totala kostnader, bl.a. kostnader för vikarie och sjuklön. Det som då återstår utgör merkostnader för anordnaren i samband med ordinarie assistents sjukdom. Det framgår av 9 § 2 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) där det står att stöd ska utges ”till den del behovet av stöd inte täcks av beviljade assistanstimmar”. Ekonomiskt stöd som överstiger faktiska kostnader strider mot kommunallagens förbud mot att ge stöd till enskilda.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

AA hade assistansersättning enligt lagen (1993:389) om assistansersättning (LASS) och hade sin assistans anordnad på annat sätt än genom kommunens försorg. Hon ansökte om ekonomiskt stöd för att täcka uppkomna merkostnader vid ordinarie assistents sjukdom.

Enligt 9 § 2 LSS har kommunen skyldighet att ge biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för sådan assistans, till den del behovet av stöd inte täcks av assistanstimmar enligt LASS. Kommunens ansvar enligt bestämmelsen inträder bl.a. vid tillfälliga utökningar av insatsen, t.ex. när den ordinarie personliga assistenten är sjuk (prop. 1992/93:159 s. 177).

Mål nr
3959–3961-10

Frågan i målet är vilken betydelse schablonen för assistansersättning har i den situationen att ordinarie assistent är sjuk och får sjuklön.

Högsta förvaltningsdomstolen har i rättsfallet RÅ 2005 ref. 86 fastställt att det är de faktiska merkostnaderna som ska ersättas vid den ordinarie assistentens sjukdom. I rättsfallet RÅ 2009 ref. 104 har Högsta förvaltningsdomstolen haft anledning att ta upp frågan hur dessa kostnader närmare ska beräknas och uttalat följande.

Schablonbeloppet för assistansersättning avser att täcka såväl kostnader för arbetande assistent som administrativa kostnader. Vid ordinarie assistents sjukdom får beloppet som Försäkringskassan betalar ut anses täcka kostnaden för vikarien samt administrativa kostnader, inklusive kostnaden för anskaffning av vikarie etc. Den faktiska merkostnaden motsvaras därför av kostnaderna för den assistent som är sjuk.

Det utökade behovet av stöd vid den ordinarie assistentens sjukdom anses alltså omfattat av de beviljade assistanstimmarna endast i den mån kostnaderna för det utökade behovet är att hänföra till sådana administrativa kostnader som täcks av schablonen. Schablonbeloppet är således inte avsett att täcka kostnader för sjuklön till ordinarie assistent när denne är sjuk. Kommunens ansvar för sådana merkostnader som är aktuella i målet är inte beroende av vilken schablonersättning som utgått. Överklagandet ska därför bifallas.

Mats Melin

Gustaf Sandström

Eskil Nord

Annika Brickman

Helena Jäderblom

Maria Lindeberg

Föredragande justitiesekreterare

Avd. I

Föredraget 2011-09-07